

Posudek vedoucího bakalářské práce

Jméno a příjmení studenta/-tky: Kateřina Raichlová

Název práce: Analýza narativních schopností u dětí s Aspergerovým syndromem

Vedoucí práce: PhDr. Miroslava Nováková Schöffelová, Ph.D.

1. Formální a jazyková stránka práce

Po formální stránce práce splňuje požadavky. Obsahuje všechny předepsané části, kapitoly jsou řazeny logicky, práce je dobře formátovaná. Oproti první verzi se studentka vynasnažila o obratnější a odbornější formulace, což se místy dobře dařilo.

2. Teoretické uvedení do problematiky

Teoretická část je v zásadě rozdělena na dva celky – část o jazyce a část o Aspergerově syndromu. Celý text je učebnicově psaný, všechna stěžejní témata jsou vysvětlena stylem teze-citace-teze-citace. Tato část je popisná, nezasvěcený čtenář si vytvoří představu o základních tématech. Relativně zdařilá je kapitola narativní schopnosti, kde je náznak analyticko-syntetické práce se zdroji a autorka se jednotlivé autory mezi sebou pokouší porovnávat. Místy se čtenář musí zamýšlet nad relevancí některých částí a zejména nad obsahovým naplněním kapitol. Co bych ráda ocenila je výborné shrnutí na konci teoretické části, kde je dobře vysvětleno, proč byly jednotlivé kapitoly zařazeny a jakou mají relevanci ke zkoumanému problému, což částečně kompenzuje nejasnosti při samotném čtení textu.

Je třeba uvést, že v práci vidíme velké množství sekundárních citací (místy nepřiznaných, např. str. 16, Gagarina et al., čerpána sekundárně z Nováková Schöffelová, 2020) a starých prací (např. Levinson, 1983), což značí, že se studentka příliš dobře neorientovala v primárních zdrojích, kterých je v současné době dostatek nejen k tématu narativních schopností, ale díky nově vzniklé výzkumné skupině MAIN i přímo vázících se k metodice použité v její práci. Nabízí se tak otázka, proč se studentka více nevěnovala rešerši zdrojů a proč není do práce zahrnuta ani minimální rešerše dosavadních výzkumů k danému tématu, uvážíme-li navíc, že se tato výtka objevila v posudku oponentky na první verzi práce.

Jistě je v této části mnoho prostoru pro zlepšení, zejména bych očekávala pečlivější reflexi posudků na první verzi, zejména pak posudek oponentky.

Na druhé straně způsob práce s odbornou literaturou, který v práci vidíme, je v bakalářských pracích poměrně častý, jedná se o poměrně standardní podobu této části bakalářské práce, ničím výjimečnou a odpovídá dle mého názoru úrovni většiny bakalářských studentů.

3. Metodologie:

Metodologie je popsána dostatečně, byť nepřesně (jak již bylo vysvětleno v posudku oponentky i na konzultacích, ve své práci studentka nepoužívá otevřené kódování, jak se domnívá). Získaný vzorek je malý, což je ovšem pochopitelné vzhledem k cílové skupině, což ale autorka adekvátně vysvětluje. Pro kvalitativní zpracování je i takovýto vzorek při kvalitní práci dostatečný, zejména pokud jde o prvotní sondu tohoto typu. Popis použitého nástroje, procedury sběru dat i metody zpracování je dostatečně podrobný a jasný. Způsob zpracování byl zvolen adekvátně výzkumnému cíli.

4. Výsledky a diskuse

Hlavním cílem práce bylo „zjistit, jakým způsobem a zdali vůbec, vyjadřují děti v mladším školním věku, s diagnózou Aspergerova syndromu, mentální stavy protagonistů příběhu.“

Výsledková část zůstala i v této verzi hodně popisná. Nicméně oceňuji, že se studentka oproti první verzi pokusila i o interpretaci výsledků a diskutovala výsledky s obecnými poznatky o dětech s Aspergerovým syndromem (viz. str. 34 – 41), a to u každého popisovaného případu a doplnila alespoň částečně poznatky o tom, v čem jsou odpovědi dětí typické s ohledem na jejich diagnózu. Oceňuji také přepracování ze strany 42, kde se studentka pokusila provést syntézu poznatků o jednotlivých dětech a vztáhnout ji k poznatkům o dětech s AS obecně. Nutno ale zmínit, že některé její závěry jsou zdůvodněny dosti vágně. Například vyšší výskyt zmiňovaných mentálních stavů v reprodukci oproti produkci přisuzuje zkratkovitě echolálii dětí s AS. Kdyby ale studentka věnovala dostatek pozornosti rešerši předchozích výzkumů, věděla by, že se nemusí jednat o důsledek AS, ale je to trend, který se vyskytuje i u typicky se vyvíjejících dětí.

Diskuse byla částí, ve které se v první verzi práce studentka dopustila nepřiznaného opisování z diplomové práce Leciánové. Ve druhé verzi již tento zdroj přiznala. Nicméně, ve skutečnosti studentka neprovedla vlastní rešerši zdrojů, se kterými by porovnála své výsledky, ale znovu použila již hotovou diskusi kolegyně Leciánové, kterou nyní řádně cituje. Rozdíl v obsahu diskuse oproti první verzi je minimální.

Právě nedostatečná rešerše předchozích výzkumných zjištění je největší slabinou práce, která se odráží jak v přehledové, tak v empirické části a diskusi. Nicméně znovu si dovoluji podotknout, že kvalitní rešerše předchozích výzkumů je v pracích bakalářského stupně spíše výjimečná, a není tudíž z mého hlediska důvodem pro nepřijetí práce k obhajobě.

5. Závěr

Autorka provedla první sondu do tématu narativních schopností dětí s Aspergerovým syndromem. Oceňuji odvážný výběr tématu i pokus o jeho zpracování. Oceňuji, jakým způsobem se dokázala zorientovat v tématu narativních schopností a to, že samostatně našla tyto děti a zejména pak způsob, jakým s nimi pracovala. Nedostatky popsané výše, i ty které již měla k dispozici k první verzi práce však byly odstraněny jen částečně. Právě proto, že měla studentka k dispozici nejen posudek vedoucí, ale také posudek oponentky, kde byly uvedeny konkrétní nedostatky, musím konstatovat, že bych očekávala pečlivější přepracování. Na druhé straně rozumím určitým limitům ve schopnostech studentů na bakalářském stupni studia. Zároveň mohu vzhledem k trvající spolupráci hodnotit nejen výsledek, ale i proces práce. Studentka pravidelně konzultovala a vyvinula maximální snahu připomínky zapracovat, jak nejlépe dovedla. Její proaktivní přístup hodnotím velmi kladně. Zároveň studentka odstranila hlavní důvod, kvůli kterému nebyla realizována obhajoba první verze práce, a tudíž k **obhajobě doporučuji**. S ohledem na to, že studentka věděla o nedostacích z posudků, a přesto mnohé v práci zůstaly, navrhuji známku **dobře**.